

I. Asiantuntijaluettelot ja -rekisterit

Tuomioistuimen nimeämät asiantuntijat antavat asiantuntemuksensa perusteella tuomioistuimelle tarvittaessa asiantuntijalausnon oikeudenkäyntimenettelyssä todettujen seikkojen varmentamiseksi tai selventämiseksi.

Maakunnalliset ja kauppatuomioistuimet ylläpitävät luetteloa asiantuntijoista, jotka tuomioistuimet voivat nimetä, sekä luetteloa oikeushenkilöistä, laitoksista, instituutioista ja valtion elimistä, joilla on valtuudet toimia asiantuntijana, jäljempänä 'oikeushenkilöluettelo'. Luettelot julkaistaan tuomioistuinten verkkosivuilla. Oikeusministeriö ylläpitää erityistä sähköistä [luetteloa asiantuntijoista, jotka tuomioistuimet voivat nimetä](#). Luettelo on jaoteltu erikoisalojen mukaan. Ministeriö ylläpitää myös [luetteloa oikeushenkilöistä](#) koko Kroatian tasavallan alueella. Molemmat luettelot julkaistaan [oikeusministeriön verkkosivuilla](#). Menettely asiantuntijoiden nimeämiseksi luetteloon käynnistyy hakemuksen toimittamisesta sen maakunnallisen tai kauppatuomioistuimen puheenjohtajalle, jolla on toimivalta hakijan asuinpaikassa tai oikeushenkilön toimipaikassa. Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisten ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen allekirjoittaneiden valtioiden kansalaisten, joilla ei ole pysyvää asuinpaikkaa Kroatian tasavallassa, on haettava nimeämisestä Zagreb in maakunnalliselta tuomioistuimelta tai Zagreb in kauppatuomioistuimelta.

Jos luetteloon nimettäväksi ehdotettu hakija täyttää vaatimukset, kyseisen maakunnallisen tai kauppatuomioistuimen puheenjohtaja lähettää ehdokkaan arviointiin, jossa tutkitaan tämän tietämystä oikeuslaitoksen rakenteesta, julkishallinnosta ja oikeudellisesta terminologiasta, ennen kuin hän päättää ehdokkaan nimeämisestä asiantuntijaluetteloon. Tutkinnan suorittavat tietämystä arvioivat maakunnallisten tuomioistuinten komiteat, joissa on puheenjohtaja ja kaksi kyseisen tuomioistuimen tuomareihin kuuluvaa jäsentä. Tutkintaa ei tarvitse tehdä, jos kokopäivätyöhön hakevalla ehdokkaalla on oikeustieteellinen tutkinto. Asianomaisen tuomioistuimen puheenjohtaja ohjaa rekisteröitymistä hakeneen ehdokkaan, joka on suoriutunut tutkinnasta, tuomioistuinten asiantuntijoiden ammattialajärjestön ammatilliseen koulutukseen. (Rikosteknisillä asiantuntijoilla, joilla on voimassa oleva toimilupa (lisenssi), sekä laitoksissa, instituutioissa ja valtion elimissä asiantuntijoina toimivilla työntekijöillä ei kuitenkaan ole velvollisuutta suorittaa ammatillista koulutusta niillä erikoisaloilla, joilla näillä laitoksilla, instituutioilla ja valtion elimillä on valtuudet toimia asiantuntijoina.)

Sen jälkeen, kun hakija on suorittanut ammatillisen koulutuksen ja kerännyt näyttöä kelpoisuudesta tulla nimetyksi rekisteröidyksi asiantuntijaksi tai oikeusalan asiantuntijana toimimisen edellytysten täyttymisestä, asianomaisen maakunnallisen tai kauppatuomioistuimen puheenjohtaja tekee hakemusta koskevan päätöksen.

Tuomioistuimen nimeämällä asiantuntijoilla tai oikeushenkilöillä on oltava vakuutus koko asiantuntijana toimimisen ajan. Näyttö tehdystä vastuuvakuutus sopimuksesta (vakuutus sopimus) on toimitettava toimivaltaisen maakunnallisen tai kauppatuomioistuimen puheenjohtajalle ennen luetteloon nimeämistä ja sen jälkeen joka vuosi nimeämis- tai hyväksymiskauden aikana.

Asiantuntijat nimetään luetteloon neljäksi vuodeksi kerrallaan. Oikeushenkilöllä, laitoksella, instituutiolla tai valtion elimellä on valtuudet toimia oikeusalan asiantuntijana neljän vuoden ajan.

Nimetty asiantuntija vanhoon valan sen tuomioistuimen puheenjohtajalle, joka nimesi hänet rekisteröidyksi asiantuntijaksi.

Toimikauden päätyttyä luetteloon nimetty asiantuntija voidaan nimetä uudelleen neljäksi vuodeksi ja oikeushenkilö, laitos, instituutio tai valtion elin voidaan hyväksyä uudelleen toimimaan tuomioistuimen asiantuntijana. Uudelleennimeämistä tai hyväksymistä koskeva hakemus on jätettävä viimeistään 30 päivää ennen voimassaolevan nimeämisen päättymistä.

Asianomaisen maakunnallisen tai kauppatuomioistuimen puheenjohtaja voi peruuttaa (väliaikaisesti) asiantuntijan nimeämisen rekisteriin, jos asiantuntija pyytää sitä

jos asiantuntija vaihtaa asuinpaikkaa tai jos todetaan, että rekisteröinnin edellytykset eivät täytyneet tai että nimeämisen edellytykset eivät enää täyty

jos asiantuntija on toimivaltaisen viranomaisen lopullisen päätöksen perusteella julistettu kyyttömäksi harjoittamaan toimintaa alalla, jota varten hänet on nimetty

jos asiantuntijalta on viety oikeustoimikelpoisuus lainvoimaisella tuomiolla

jos asiantuntija on tuomittu rikoksesta, joka estää toimimisen julkishallinnon tehtävissä

jos asiantuntija hoitaa tehtäviä vilpillisesti tai huolimattomasti

jos asiantuntija ei toimita määrätyn ajan kuluessa näyttöä rekisteröidyn asiantuntijan tehtävien hoitamista koskevan vastuuvakuutus sopimuksen tekemisestä

jos asiantuntija ei noudata salassapitosäännöksiä, jotka koskevat kaikkea, mitä hän on saanut tietoonsa asiantuntijana toimiessaan.

Asianomaisen maakunnallisen tai kauppatuomioistuimen puheenjohtaja poistaa asiantuntijan pysyvästi luettelosta, jos asiantuntija tekee tuomioistuimen nimeämisen asiantuntijan työtä sen jälkeen, kun hänen tehtäviensä väliaikaista epäämistä tai kieltämistä koskeva määräys on tullut täytäntöönpanokelpoiseksi.

Asiantuntijat tai oikeushenkilöt, joilla on valtuudet toimia tuomioistuimen nimeäminä asiantuntijoina, ovat velvollisia ilmoittamaan välittömästi kaikista tietoihinsa tulleista muutoksista heidät nimenneelle tai luetteloon ottaneelle tuomioistuimelle. Tuomioistuimen on merkittävää nämä muutokset välittömästi luetteloihin, joihin on rekisteröity asiantuntijat tai oikeushenkilöt, joita tuomioistuimet voivat nimetä.

II. Asiantuntijoiden pätevyys

Tuomioistuimen nimeämiä asiantuntijoita koskevassa asetuksessa (virallinen lehti 38/14, 123/15, 29/16 oikaisu ja 61/19) vahvistetaan tuomioistuimen nimeämien asiantuntijoiden nimeämistä, oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat edellytykset ja menettely.

Henkilö voi toimia tuomioistuimen nimeämänä asiantuntijana, jos hän täyttää seuraavat vaatimukset:

1. Hän on Kroatian tasavallan, Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolena olevan valtion kansalainen.
2. Hän pystyy hoitamaan tuomioistuimen nimeämisen asiantuntijan tehtäviä.
3. Suoritettuaan asianmukaiset opinnot tai valmistuttuaan asianmukaisesta oppilaitoksesta hän on työskennellyt ammatissa vähintään 8 vuotta – jos hän on suorittanut yliopistotutkinnon tai erikoisalan jatkotutkinnon vähintään 10 vuotta – jos hän on suorittanut asianmukaiset perusopinnot tai ammatilliset perusopinnot vähintään 12 vuotta – jos hän on suorittanut asianmukaisen toisen asteen koulutuksen eikä alalla ole asiaankuuluvaa perustutkintoa tai ammatillista perustutkintoa tai erikoisalan jatkotutkintoa.
4. Hän on läpäissyt oikeuslaitoksen organisaatiota, valtionhallintoa ja oikeusterminologiaa koskevan tutkinnan.

5. Hän on suorittanut menestyksekkäästi asianomaisen ammatillisen yhdistyksen määrittelemän ammatillisen koulutuksen.

6. Hänellä on vastuuvakuutus sopimus tuomioistuimen nimeämänä asiantuntijana toimimista varten.

7. Hän on suorittanut erikoisalallaan tarvittavat tutkinnot.

8. Henkilön toimimiselle virkamiehenä ei ole esteitä.

Ammatillinen koulutus voi kestää enintään vuoden. Ammattialajärjestöt ovat velvollisia nimeämään mentoreita ammatilliseen koulutukseen. Rekisteröity asiantuntija voidaan nimetä koulutusmentoriksi, jos hänellä on vähintään viiden vuoden kokemus tuomioistuimen nimeämän asiantuntijan työstä.

Mentoriluettelo toimitetaan maakunnallisille ja kauppatuomioistuimille. Hakijan (joka on ohjattu ammatilliseen koulutukseen) kyky hoitaa tuomioistuimen nimeämän asiantuntijan tehtäviä määräytyy hakijan suorittamaa ammatillista koulutusta koskevan selvityksen perusteella. Kuukauden kuluessa ammatillisen koulutuksen päättymisestä asianomaisen ammattialajärjestön on laadittava koulutusmentorin laatiman selvityksen perusteella kirjallinen lausunto hakijan koulutuksesta ja hänen pätevyystään hoitaa tuomioistuimen nimeämän asiantuntijan tehtäviä. Asianomaisen ammattialajärjestön on lähetettävä tämä selvitys asianomaisen maakunnallisen tai kauppatuomioistuimen puheenjohtajalle.

Erikoislääkärit täyttävät luetteloon nimeämisen edellytykset suoritettuaan erikoislääkärintutkimuksen.

Oikeushenkilöt voivat toimia oikeusalan asiantuntijoina,

jos ne on myös rekisteröity tietyn alan asiantuntijoiksi

jos niiden työntekijöitä on nimetty sen alan asiantuntijaluetteloon, jolle hyväksyntää haetaan

jos niillä on vastuuvakuutus oikeusalan asiantuntijana toimimista varten.

III. Asiantuntijoiden palkkiot

Oikeudenkäyntimenettelyissä asiantuntijat valitaan ensisijaisesti rekisteröityjen asiantuntijoiden luettelosta.

Tuomioistuimen nimeämällä asiantuntijoilla on oikeus palkkioihin ja materiaalikustannusten korvaamiseen. Tuomioistuin määrittää korvauksen määrän tapauskohtaisesti tuomioistuimen nimeämien asiantuntijoiden materiaalikustannusten korvaamista ja palkkioita koskevan erityisen hinnaston mukaisesti.

Edellä mainittu hinnasto on erottamaton osa tuomioistuimen nimeämiä asiantuntijoita koskevaa säännöstöä.

Tuomioistuimen nimeämä asiantuntija saa korvauksen asiantuntijatehtävän hoitamisen jälkeen.

IV. Asiantuntijoiden vastuu

Tuomioistuimen nimeämällä asiantuntijalla tai oikeushenkilöllä on oltava vakuutus koko asiantuntijana toimimisen ajan. Pienin vastuuvakuutuksen määrä oikeusalan asiantuntijana toimittaessa on 200 000,00 Kroatian kunaa (noin 26 807,50 euroa) luonnollisilla henkilöillä ja 500 000,00 Kroatian kunaa (noin 67 018,74 euroa) oikeushenkilöillä.

EU:n jäsenvaltion kansalainen tai Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimusvaltion kansalainen voidaan vakuuttaa asiantuntijan tehtäviensä hoitamista varten kotimaassaan.

V. Lisätietoja asiantuntijamenettelyistä

Asiantuntijan nimeämisestä säädetään prosessilainsäädännössä eli siviiliprosessilaissa ja rikosprosessilaissa.

VI. Asiantuntijoiden nimeäminen

Tuomioistuin nimeää asiantuntijoita asianosaisen pyynnöstä tai viran puolesta tietyssä oikeudenkäyntimenettelyssä, kun on esitettävä asiantuntijatodisteita todettavien tosiseikkojen vahvistamiseksi tai selventämiseksi.

VI.1. Asiantuntijalausunto

Tuomioistuimen nimeämän asiantuntijan havaintojen ja lausuntojen esittämistä varten ei ole asetettu muotovaatimuksia. Tuomioistuin päättää, esittääkö asiantuntija havaintonsa ja lausuntonsa vain suullisesti oikeudenistunnossa vai toimittaako hän ne kirjallisesti ennen sitä. Tuomioistuin asettaa havaintojen ja lausuntojen toimittamiselle kirjallisesti määräajan, joka saa olla enintään 60 päivää. Asiantuntijan on aina esitettävä lausuntonsa. Tuomioistuin toimittaa asiantuntijan kirjalliset havainnot ja lausunnon asianosaisille viimeistään 15 päivää ennen oikeudenistuntoa, jossa havaintoja käsitellään.

VI.2. Tuomioistuinkäsittely

Tuomioistuin voi esittää kysymyksiä asiantuntijan havainnoista tuomioistuinkäsittelyn aikana.

Tässä esitetyt tiedot on kerätty maakohtaisilta yhteyshenkilöiltä, jotka [European Expertise & Experts Institute EEEI](#) oli valinnut asiantuntijahakuja käsittelevän hankkeen aikana.

Päivitetty viimeksi: 20/01/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.